

Mladinske izmenjave – vprašanja in odgovori

Kaj je mladinska izmenjava?

Mladinska izmenjava je projekt, ki mladim iz dveh ali več držav omogoči, da se zberejo, nagovorijo različne teme in o njih razpravljajo ter tako spoznajo različne države in kulture.

Vsaka mladinska izmenjava ima tri faze:

- *načrtovanje in priprava,*
- *izvedba aktivnosti,*
- *evalvacija* (vključno z možnostjo izvedbe nadaljnjih aktivnosti).

Koliko različnih držav lahko sodeluje pri mladinskih izmenjavah?

Glede na število vključenih držav so lahko mladinske izmenjave dvostranske, tristranske ali večstranske.

- *Dvostranska mladinska izmenjava:* Dve različni državi, od katerih je vsaj ena iz EU.
- *Tristranska mladinska izmenjava:* Tri različne države, od katerih je vsaj ena iz EU.
- *Večstranska mladinska izmenjava:* Štiri različne države, od katerih je vsaj ena iz EU.

S katerimi državami lahko sodelujemo?

Pri mladinskih izmenjavah lahko sodelujejo vse programske države programa Mladi v akciji:

- sedemindvajset držav članic EU,
- programske države Evropskega združenja za prosto trgovino: Norveška, Švica, Lihtenštajn, Islandija,
- programske države, ki so kandidatke za pristop k Evropski uniji: Turčija in Hrvaška.

Sodelujejo lahko tudi sosednje partnerske države programa Mladi v akciji:

- države jugovzhodne Evrope
- države vzhodne Evrope in Kavkaza
- sredozemske partnerske države.

Če pri izmenjavi sodelujejo tudi partnerji iz sosednjih partnerskih držav, se izmenjavo prijavi v okviru akcije 3.1, sicer pa se mladinske izmenjave prijavlja v okviru akcije 1.1.

Kje lahko poteka mladinska izmenjava?

Aktivnost mora potekati v eni od vključenih držav. Zaželeno je, da izmenjava poteka v državi prijavitelja, ni pa to nujno.

Mladinska izmenjava je lahko potujoča in vključuje potovanje vseh udeležencev hkrati po eni ali več sodelujočih državah, ki sodelujejo v izmenjavi.

Kdo se lahko udeleži mladinske izmenjave?

Mladinske izmenjave se lahko udeležijo udeleženci, stari med 13 in 25 let, ki zakonito prebivajo v določeni programski državi (največ 20 % udeležencev je lahko starih tudi med 25 in 30 let).

Koliko mladih lahko sodeluje na izmenjavi?

Projekt lahko vključuje najmanj 16 in največ 60 udeležencev (mladinski voditelji niso vključeni).

Kdo je mladinski voditelj?

Mladinski voditelj je odrasla oseba, ki spremlja udeležence mladinske izmenjave ter zagotovi učinkovito učenje, zaščito in varnost udeležencev. Mladinski voditelj je lahko star tudi več kot 30 let.

Vsaka nacionalna skupina mora imeti mladinskega voditelja, ki se ne šteje kot del skupine.

Koliko časa lahko traja projekt mladinske izmenjave?

Celoten projekt mladinske izmenjave (od datuma začetka do datuma zaključka projekta) lahko traja največ 15 mesecev.

Koliko časa lahko traja sama aktivnost?

Aktivnost lahko traja od 6 do 21 dni, v to niso šteti dnevi potovanja.

Kako se lahko prijaviš na mladinsko izmenjavo?

Mladinske izmenjave so skupinski projekti, v katerih sodeluje več skupin mladih iz različnih držav. Vsi sodelujoči sodelujejo v vseh fazah mladinske izmenjave (načrtovanje in priprava, izvedba aktivnosti in evalvacija) in so tako vključeni v neformalni učni proces, ki je ena izmed ključnih značilnosti projektov programa Mladi v akciji.

Mladi lahko poiščejo organizacije, ki že imajo izkušnje s prijavo mladinske izmenjave in se pridružijo skupini, ki že deluje znotraj organizacije ali pa sami zberejo skupino mladih ter prijavijo izmenjavo kot neformalna skupina mladih. V tem primeru eden od mladih prevzame vlogo pravnega zastopnika skupine.

Ko je mladinska izmenjava idejno oblikovana in je skupina že poiskala projektne partnerje, lahko eden izmed partnerjev prevzame vlogo prijavitelja projekta in prijavi mladinsko izmenjavo na Nacionalno agencijo programa Mladi v akciji v svoji državi.

Prijavnemu obrazcu je potrebno priložiti podroben dnevni program aktivnosti (časovnico) in originalne sporazume partnerjev.

Kako poiskati projektne partnerje?

Partnerje in že načrtovane projekte mladinske izmenjave lahko iščete na forumu za iskanje partnerjev: <http://partnerji.mojforum.si/>, pod akcijo 1 – youth exchanges.

Prijavite se lahko tudi na mailing listo za iskanje partnerjev za mladinske izmenjave:

<http://groups.yahoo.com/group/european-youth-exchanges/>

Lahko se udeležite tudi katerega od seminarjev za iskanje partnerjev. Prosta mesta za tovrstne seminarje objavljamo v elektronskih iskricah programa Mladi v akciji in med aktualnimi razpisi Mladi v akciji: www.mva.si/mladi-v-akciji/aktualni-razpisi/.

Organizacije lahko iščete tudi po bazi organizacij: <http://www.mva.si/eu/> (organizacije iz programskih držav programa Mladi v akciji) in <http://www.mva.si/see/> (organizacije iz držav jugovzhodne Evrope).

Kdo lahko prijavi mladinsko izmenjavo?

Mladinsko izmenjavo lahko prijavijo:

- nepridobitne/nevladne organizacije ali
- lokalne, regionalne javne organizacije ali
- neformalne skupine mladih (pri neformalnih skupinah eden od članov skupine prevzame vlogo zastopnika in sprejme odgovornost v imenu skupine), ali
- organizacije, dejavne na evropski ravni na področju mladine.

Vsi predlagatelji morajo biti iz programskih držav in morajo podpisati predhodno soglasje partnerja, ki je sestavni del prijavnega obrazca.

V akciji 3.1 NASLEDNJI PREDLAGATELJI NE MOREJO PRIJAVITI:

- neformalne skupine mladih
- predlagatelj iz sosednje partnerske države.

IZJEMA: predlagatelj iz Jugovzhodne Evrope lahko zaprosi, v kolikor gosti aktivnost.

Kdaj in kam se prijavi mladinsko izmenjavo?

Od leta 2012 dalje bodo na voljo trije prijavni roki letno. Predvidoma bodo prijavni roki **1. februar, 1. maj** in **1. oktober**.

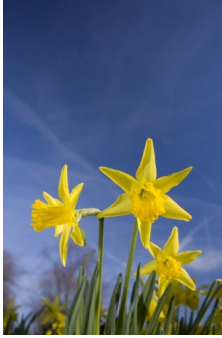
V letu 2011 je na voljo pet prijavnih rokov:

- **1. februar** (za projekte, ki se začnejo med 1. majem in 30. septembrom),
- **1. april** (za projekte, ki se začnejo med 1. julijem in 30. novembrom),
- **1. junij** (za projekte, ki se začnejo med 1. septembrom in 31. januarjem),
- **1. september** (za projekte, ki se začnejo med 1. decembrom in 30. aprilom) in
- **1. november** (za projekte, ki se začnejo med 1. februarjem in 31. julijem).

Organizacije, dejavne na področju mladine na evropski ravni **oddajo prijave Izvajalski agenciji** (http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php).

Vsi ostali upravičeni prijavitelji **oddajo prijave Nacionalnim agencijam** (Slovenija: www.mva.si).

Koliko časa vnaprej moramo načrtovati mladinsko izmenjavo?

Izmenjava se lahko začne tri mesece po prijavnem roku, za samo prijavo pa morate imeti že potrjena partnerstva, natančno razdelan proračun, program aktivnosti in strukturo udeležencev.

Zato svetujemo, da z načrtovanjem izmenjave začnete vsaj pol leta pred načrtovanim začetkom projekta mladinske izmenjave. Seveda je odvisno tudi od izkušenj, ki jih imate pri tovrstnem načrtovanju, od predhodnega poznavanja projektnih partnerjev in podobno.

Kaj pa zaščita in varnost udeležencev?

Prijavitelj mora v okviru projekta zagotoviti ustrezne ukrepe za zaščito in varnost udeležencev. V svoji najosnovnejši obliki se zaščita in varnost dotikata pravice vsake mlade osebe, da ni izpostavljena škodljivim vplivom in situacijam. Zaščita v tem kontekstu zajema vse vrste neustreznega obnašanja, vključno s spolnim in moralnim nadlegovanjem, pa tudi medkulturne težave, zavarovanje, požarno varnost, zlorabo alkohola in drugih substanc, zanemarjanje, ustrahovanje, poniževanje ali kaznovanje ipd.

Več o zaščiti in varnosti udeležencev lahko preberete tudi v publikaciji »Zaščita in varnost otrok in mladostnikov,« ki jo najdete na:

www.mva.si/ogledalo/publikacije

Kako nam je omogočeno načrtovanje izmenjave?

Pred samo aktivnostjo se lahko predvidi predhodni načrtovalni obisk.

Če projekt vključuje predhodni načrtovalni obisk, morajo biti izpolnjena naslednja merila za upravičenost:

- Predhodni načrtovalni obisk lahko traja največ dva dni (brez dni potovanja),
- predhodnega načrtovalnega obiska se lahko udeleži en udeleženec na skupino. Število udeležencev se lahko poveča tudi na dva pod pogojem, da je drugi udeleženec eden od mladih, ki bodo sodelovali v mladinski izmenjavi,
- dnevni program aktivnosti predhodnega načrtovalnega obiska mora biti priložen k prijavnemu obrazcu.

Kateri so upravičeni stroški?

Za *upravičene stroške* se štejejo potni stroški, stroški, povezani s predhodnim načrtovalnim obiskom, pripravljalni stroški, stroški aktivnosti, Izredni stroški in stroški dodatnega razširjanja in uporabe rezultatov.

Za *izredne stroške* se štejejo dodatni stroški, neposredno povezani z mladimi z manj priložnostmi in/ali s posebnimi potrebami, stroški, upravičeni zaradi posebne narave aktivnosti in stroški vizumov, z vizumi povezani stroški in stroški cepljenj.

Kako se izračuna dotacija za mladinske izmenjave?

Dotacija se izračuna na podlagi Pravil financiranja in Tabele pavšalnih zneskov in višine stroškov na enoto za gostiteljsko državo, ki si jih lahko ogledate v Vodniku po programu na strani 28 in 29.

Kaj je pomembno za dobro mladinsko izmenjavo?

Za dobro mladinsko izmenjavo je pomembna:

- *kakovost načrta projekta*: kakovost partnerstva in aktivna udeležba vseh predlagateljev v projektu, kakovost pripravljalne faze, kakovost programa aktivnosti, kakovost faze evalvacije projekta in kakovost ukrepov za zagotavljanje zaščite in varnosti udeležencev,
- *kakovost vsebine projekta in metodologije*: izbrana tema, ki je v skupnem interesu in relevantna za skupino udeležencev, uporaba metod neformalnega učenja, aktivno sodelovanje udeležencev v projektu, spodbujanje socialnega in osebnega razvoja udeležencev, medkulturna razsežnost in evropska razsežnost projekta.
- *Kakovost dosega projekta*: Vpliv, pomnoževalni učinek in nadaljnje aktivnosti, prepoznavnost projekta/prepoznavnost programa MLADI V AKCIJI, razširjanje in uporaba rezultatov.

Več o posameznih elementih kakovostne mladinske izmenjave lahko preberete v Vodniku po programu, na straneh 30 – 32.

Kako naj oblikujemo vsebinsko zasnovo izmenjave?

Vsebinska zasnova izmenjave naj upošteva cilje, prednostne naloge in pomembne značilnosti programa Mladi v akciji.

Splošni cilji, navedeni v pravni podlagi programa Mladi v akciji, so:

- spodbujati aktivno državljanstvo mladih na splošno in zlasti njihovo evropsko državljanstvo;
- razvijati solidarnost in spodbujati strpnost med mladimi zlasti z namenom krepitve socialne kohezije znotraj Evropske unije;
- krepiti medsebojno razumevanje mladih iz različnih držav;
- prispevati k razvoju kakovosti sistemov podpore za aktivnosti mladih in zmogljivosti organizacij civilne družbe na področju mladine;
- spodbujati evropsko sodelovanje na področju mladine.

Stalne prednostne naloge: evropsko državljanstvo, participacija mladih, kulturna raznolikost in vključevanje mladih z manj priložnostmi.

Vsako leto so določene tudi evropske (objavljene v Vodniku po programu za tekoče leto) in nacionalne letne prednostne naloge (objavljene na strani www.mva.si/mladi-v-akciji/info-o-programu/).

Svetujemo vam, da se osredotočite le na nekaj ciljev in prednostnih nalog in se jim poglobljeno posvetite, namesto da jih izberete več in jih obravnavate le površinsko.

Kakšna znanja pridobimo s sodelovanjem v mladinski izmenjavi?

Mladinske izmenjave v okviru programa Mladi v akciji dajejo mladim pomembne priložnosti za pridobivanje kompetenc, torej so ključni instrument neformalnega in priložnostnega učenja z evropsko razsežnostjo.

V sklopu mladinske izmenjave se mladi naučijo projektnega vodenja, saj sodelujejo pri postopku priprave, izvedbe in evalvacije mednarodnega projekta mladinske izmenjave. Poleg tega pridobijo neformalna znanja o tematiki projekta.

Več o ključnih kompetencah, ki jih lahko pridobite v projektih neformalnega učenja, si lahko ogledate na naslednji povezavi:
www.mva.si/fileadmin/user_upload/doc/2_OGLEDALO/2_Publikacije/Publikacije_2009/Kljucne_kometence_2009_OK_low.pdf

Ali dobimo kakšno potrdilo za sodelovanje v izmenjavi?

Vsak, ki je sodeloval pri projektu mladinske izmenjave je upravičen do **potrdila Youthpass**, ki opisuje in potrjuje učne izkušnje in rezultate neformalnega in priložnostnega učenja, pridobljene v projektu.

Potrdilo Youthpass zagotavlja, da je sodelovanje v programu priznано kot učna izkušnja in kot obdobje neformalnega in priložnostnega učenja. Dokument lahko udeležencem zelo koristi pri nadaljnjem izobraževanju, na njihovi osebni ali poklicni poti.

Več o tem si lahko preberete v Vodniku po Youthpass-u in drugih izobraževalnih publikacijah, ki so na voljo na spletni strani www.youthpass.eu.

Kdaj je potrebno poslati zaključno poročilo?

Zaključno poročilo je potrebno oddati najkasneje dva meseca po zaključku projekta.

Več informacij in podpora prijaviteljem:

- Delavnice za izpolnjevanje prošenj: objavljene na www.mva.si in v brezplačnih elektronskih novicah programa Mladi v akciji (naročilo na info@mva.si).
- Vodnik po programu: <http://www.mva.si/mladi-v-akciji/sodelovanje-v-programu/#c56>, www.mva.si/fileadmin/user_upload/doc/1_MLADI_V_AKCIJI/2_obrazci_prosenj_2011/Vodnik_2011a.pdf
- Primeri že izvedenih mladinskih izmenjav: www.mva.si/ogledalo/dobre-prakse/ (pod akcija izbereš mladinske izmenjave).
- Publikacije: www.mva.si/ogledalo/publikacije/ (dobre prakse, finančno načrtovanje projekta, ...).
- Publikacija The role of group leaders in youth exchanges projects: www.salto-youth.net/tools/toolbox/find-a-tool/1263.html?&date_from=2003-07-01&date_to=2011-07-31&search=&pagerCurrentOffset=3
- Podporne aktivnosti za prijavitelje v program Mladi v akciji: www.mva.si/mladi-v-akciji/aktualni-razpisi/

Prijavni obrazci:

<http://www.mva.si/mladi-v-akciji/obrazci/>

Od novembrskega roka dalje bo na voljo tudi elektronska prijavnica.

Opomba: V dokumentu so med drugimi uporabljene slike iz že izvedenih mladinskih izmenjav.

